

Obituari d'Antonia Lisbona, àvia de la Sandra

ROMEO EL KUEY :: 04/06/2012

Antonia Lisbona Celma, exemple de lluitadora infatigable per un mon millor.

(Juny 1914 a La Cordoñera (Aragó) - Maig 2012 a Fourques (Pirineus Orientals))

Militant de FIJL a Calanda, de la CNT a Barcelona i exili, i a la CNT-66 a Perpinyà.

Recordem a Antonia Lisbona Celma. Lluitadora per un mon més just i solidari. Queden ja molt pocs testimonis de lluitadors de la revolució social del 36, de la resistència i de l'exili llibertari. Antonia Lisbona és una representant digne i íntegre dels milers de lluitadors anònims que varen patir el genocidi franquista, presó i exili.

Antonia Lisbona i el seu company Miguel Grau varen deixar la memòria escrita de la gesta i epopeia que varen viure. Unes memòries d'amor i revolució on expliquen la història viscuda per ells mateixos. Miguel Grau fou detingut per participar a la insurrecció anarquista del desembre 1933 i fou milicià de la columna Ortiz-Carod.

Ells, com molts altres llibertaris sobrevivents, han deixat constància de la revolució social ignorada, denigrada i tergiversada. Aquestes memòries son una contribució de gent humil, autodidactes, que varen cultivar el pensament enmig de les adversitats i volien aprendre i discernir per ells mateixos. Aquestes micro-històries són molt valuoses i necessàries per desemmascarar l'engany de la història oficial, que encara avui patim. Son una resposta al silenci i menyspreu dels historiadors i Poders.

Memorias Completas 1913-1991. Miguel Grau y Antonia Lisbona Celma. Editorial Virus, 1996. 2'75 euros.

Dates biogràfiques d'Antonia Lisbona

Antonia Lisbona Celma era la filla d'un forner instal·lat a Calanda. Va començar a treballar a l'edat de 18 anys com a empleada domèstica i després va cuidar nens a Saragossa i Barcelona. El juliol de 1936 va tornar a Calanda, on va participar en les activitats de la Federació Ibèrica de Joventuts Llibertàries (FIJL), en el grup de teatre Renéixer i en la comunitat local. El desembre de 1937 es va casar amb el company Miguel Grau Caldu. Al final de la guerra civil es trobava a Barcelona. Va ser detinguda amb el seu fill de quatre mesos el febrer 1939. El nadó mort a la presó i ella es alliberada el novembre 1939. El 1940 va ser arrestada de nou pel grup de recerca feixista del seu poble, Calanda, i internada en el convent de les Corts, que va servir de presó per a les dones. I després va passar per les presons de Reus, Alcanyís i Saragossa. Arran de les denúncies emeses pels feixistes de Calanda, la varen portar davant un tribunal militar i fou condemnada a 30 anys de presó. Al desembre de 1945, després d'un nou judici, va rebre la llibertat condicional i va

aconseguir passar clandestinament a França a la primavera del 1946. Es va instal·lar a Perpinyà on va integrar a la CNT en l'exili.

Els seus pares, Francisco i Pilar, i el seu germà Leandro foren assassinats per Franco

El seu company, Miguel Grau, empresonat pels comunistes fins el 1939.

El seu fill, Germinal, fou assassinat pels franquistes en la presó.

La seva filla, Margarita Grau, és militant destacada de la CNT-66

La seva néta, Sandra, és aRtivist militant i indignada del Baix Empordà.

Comiat de Sandra, la seva neta. (traducció)

Antònia

seguirem sembrant la vostra història

la teva i la de'n Miguel

la dels sense nom -

aquests anònims que lluitaren per la dignitat i la llibertat.

Estimada àvia

anarquista,

vàreu viure una revolució,

estic orgullosa de tu-

Estimada àvia,

mare i dona

recordo aquelles històries que ens explicaves als vespres

a la meva germana i a mi,

d'una llunyana guerra i d'un rei malvat,

Varen robar-te la llibertat i varen matar el teu nadó

vares escapar-te de la mort i resistires les tenebres

resistent només amb el teu cor tan gran,
tan fort, que no volia descansar per a sempre.
Em quedo amb el teu somriure i els teus petons,
Em quedo amb els teus cants, el teu puny alçat i les teves "jotas" amb davantal
Em quedo amb els teus contes revolucionaris de Calanda a Barcelona
de Barcelona a Fourques...
I m'he quedat amb les ganes de xerrar amb tu.
Avia, del que vares sembrar, encara el camp n'està plè.
T'estimo
sandra

Despedida de Sandra, su nieta (texto original)

Antonia
seguiremos sembrando vuestra historia
la tuya y la del Miguel
la de los sin nombre-
ésos anónimos que lucharon por la dignidad y la libertad

Querida abuela
anarquista,
vivisteis una revolución,
Estoy orgullosa de ti.

Querida abuela,
madre y mujer
Recuerdo esas historias que nos contabas por las noches, a mi hermana y a mi
de una lejana guerra y de un malvado rey,

Te han encerrado y mataron a tu bebe
Escapaste de la muerte y resistido a las tinieblas
Resistiendo sólo con tu gran corazón,
Tan fuerte, que no quería descansar para siempre.

Me quedo con tu sonrisa y tus besos
Me quedo con tus cantos, tu puño levantado y tus jotás en delantal
Me quedo con tus cuentos revolucionarios de Calanda a Barcelona
de Barcelona a Fourques...

Y me quedo con las ganas de charlar contigo.

Abuela, de lo que sembraste todavía el campo está lleno.

Te quiero.

sandra

La Bisbal d'Empordà, 3 maig 2012

Dates biogràfiques de Miguel Grau Caldu

El 10 de novembre 1913 neix a Calanda (Terol). Mor a Fourques el 21 de febrer de 2011.

Fill de pagesos. Deixa l'escola als 10 anys per ajudar el seu pare en les feines del camp. Quan tenia 12 anys treballà a la recolta d'olives i dos anys després començà a treballar en una guixera.

En 1931 s'afilià a la Confederació Nacional del Treball (CNT) i arran de la insurrecció anarquista de desembre de 1933 fou empresonat. En 1935, davant la impossibilitat de continuar treballant en la seva feina, emigrà a Barberà de la Conca (Tarragona), on va treballar de viticultor i s'afilià a la CNT de Montblanc. Durant les jornades de juliol de 1936 lluità a les barricades i s'allistà a la Columna Ortiz-Carod. Amb la militarització de les milícies, continuà lluitant al front (Quinto de Ebro, Monte Carnero, El Sillero, Cucalón, Belchite, Terol) enquadrat en la 25 Divisió, però rebutjà els galons. Més tard, enrolat en una companyia de dinamiters, guerrejà al front del Segre i de l'Ebre. En acabar la guerra, passà a França per Catalunya i fou tancat en diversos camps de concentració (Sant Cebrià, Vernet i Setfontes). Pogué fugir del tancament, enrolat en una companyia de treballadors amb la qual recorregué gran part d'Occitània. Un cop pogué escapar de la companyia, va treballar a Sant Pau de Fenollet i després de pagès a Vingrau i la Llaguna, on va fer contactes amb la CNT i pogué fugir dels nazis després de ser detingut.

En acabar la guerra s'establí a Perpinyà i l'abril de 1946 pogué retrobar-se amb sa companya, Antonia Lisbona Celma, que no veia des del desembre de 1937. La parella visqué a Castelsarrasin, Castelmayran i Montalban, abans d'establir-se definitivament a Fourges en 1950. En aquests anys participà activament en diversos plens i congressos cenetistes com a observador i fou nomenat delegat a plens comarcals; també fou elegit secretari de la CNT de Fourques.

Podem trobar col·laboracions seves en Cenit i en Orto. És autor dels llibres de poemes El abuelo de los doce i Poemas de un campesino aragonés, i dels llibres autobiogràfics, escrits amb sa companya, Luchas, amor, esperanza (dos vidas unidas). Relato biográfico de Miguel Grau y Antonia Lisbona (1988) i Memorias completas (1911-1991) (1996).

<http://blocs.mesvilaweb.cat/node/edit/id/222993>

https://www.lahaine.org/mm_ss_est_esp.php/obituari-d-antonia-lisbona-avia-de-la-sa